

FAKTE TRIKLOOROETÜLEENI KOHTA

12 March 2019 / Estonian

Hinnanguliselt puutub EL-is trikloroetüleeniga potentsiaalselt kokku umbes 276 000 töötajat. Trikloroetüleen satub töötajate organismi peamiselt aurude sissehingamisel ning aurude ja vedeliku kokkupuutel nahaga. See on inimeste jaoks kantserogeenne, Rahvusvaheline Vähiuurimiskeskus IARC on liigitanud selle rühma 1, ning põhjustab neeru- ja maksavähki ning on potentsiaalne mutageensuse ja mitte-Hodgkini lümfoomi tekitaja.

Kus oht esineb

Kokkupuude trikloroetüleeniga toimub töökeskkonnas peamiselt rasvaarastusel. Rasva käsitsi külmeemaldamisel satub organismi rohkem ühendit kui rasva auruga eemaldamisel. Enamus kokkupuuteid juhtub riiete keemilisel puhastusel ning metalltoodete, masinate ja transpordiseadmete tööstuslikul tootmisel.

Täiendav info

Trikloroetüleen on halogeenitud alkeen, mis on toatemperatuuril värvusetu või sinine läbipaistev vabalt voolav eeterliku lõhnaga vedelik. See lahustub vähesel määral vees, lahustub etanoolis, atsetoonis, dietüületris ja kloroformis ning seguneb õlidega. Suhteliselt stabiilne, kuid oksüdeerub aeglaselt õhu käes päikesekiirguse toimel.

Seda kasutatakse vaheainena fluorosüsvesisinikest koosnevate külmaainete tootmisel, metalldetailide rasvaeemaldusainena, kuivpuhastuse plekieemalduslahustina, polüvinüülkloriidi polümeriseerimise modifikaatorina ja mitmetes tarbekaubaks mõeldud aerosooltoodetes.

Kuidas sümptomid teid mõjutada võivad

Sissehingamise korral võib ärritada nina, silmi ja kurku ning kahjustada närvisüsteemi. Sümptomiteks võivad olla peavalu, iiveldus, peapööritus, unisus ja segadustunne. Äge mürgistus võib põhjustada teadvusekaotust. Nahale sattumise korral võib põhjustada valu, punetust ja paistetust. Pikaajaline kokkupuude võib põhjustada neeru- ja maksavähki.

Kokkupuute ja trikloroetüleeniga seotud vähi väljakujunemise vaheline peiteaeg varieerub 18–34 aastani.

Mida saab teha

Õigete meetmete õigeaegsaks rakendamiseks tuleb kokkupuudet pidevalt ja nõuetekohaselt mõõta. Uurige, kas töötajatel esineb varaseid sümptomeid. Töötajad peavad olema teadlikud kokkupuute mõjust.

Parim lahendus on kokkupuute kontrolli all hoidmine (nt ohjemeetmete kasutamine, nagu tööprotsessi isoleerimine, et vältida toote töökeskkonda sattumist ja muust väljatõmbeventilatsioonist eraldatud ventilatsiooniseadmete kasutamine). Enne saastunud õhu väliskeskonda laskmist tuleb see filtreerida. Kokkupuute- ja pritsmeohu korral tuleb tagada silma- ja ohutusduššide olemasolu. Isikukaitsena tuleb kasutada kaitseprille ja -riietust (nt kindad, põll ja saapad). Isikukaitsevahendeid tuleb kasutada vaid viimase abinõuna pärast tehnoloogiliste lahenduste rakendamist.

Viited: IARC, CCOHS, NIEHS, NIOSH, EC